

Kannanotto Parikkala-Syväoron tilapäisen rajanylityspaikan lakkauttamiseen

Khall 19.02.2024 § 24
223/14.00.01/2021

Valmistelija:
kunnanjohtaja Mervi Pääkkö
puh. 044 781 1250
mervi.paakko@parikkala.fi

Rajavartiolaitos on pyytänyt kannanottoa Parikkalan kunnalta liittyen Parikkalan ja Inarin tilapäisten rajanylityspaikkojen pysyvistä sulkemisesta. Kannanotto tulee toimittaa Rajavartiolaitokselle 29.2.2024 mennessä.

Suomen ja Venäjän välisellä maarajalla on tällä hetkellä kansainvälisten rajanylityspaikkojen lisäksi kolme tilapäistä rajanylityspaikkaa. Näistä kaksi, Parikkalan ja Inarin tilapäiset rajanylityspaikat, on tarkoitettu ajoneuvoliikenteelle (kolmas tilapäinen rajanylityspaikka, Imatran rautatieliikenteen rajanylityspaikka, rautatieliikenteelle). Parikkalan tilapäinen rajanylityspaikka on ollut suljettuna liikenteeltä toistaiseksi 19.4.2022 alkaen EU-pakotteiden vuoksi.

Rajavartiolaitoksen kirjelmässä todetaan, että ”Suomen ja Venäjän välisen rajanylityspaikkasopimuksen 5 artiklan 1 kohdan mukaan tilapäiset rajanylityspaikat on tarkoitettu Suomen ja Venäjän kansalaisille ja ajoneuvoille rajanläheisten alueiden yhteistyön, puutavaran kuljetuksen ja muun taloudellisen toiminnan toteuttamiseen. Parikkalan ja Inarin tilapäisiä rajanylityspaikkoja on pidetty avoinna lähes yksinomaan puutavaran tuontia varten. Rajanylityspaikkasopimuksen 5 artiklan 2 kohdan mukaan tilapäisten rajanylityspaikkojen avaaminen (ottaminen käyttöön) ja sulkeminen (poistaminen käytöstä) tapahtuvat Suomen Rajavartiolaitoksen päällikön ja Venäjän federaation rajajoukkojen komentajan välisellä pöytäkirjalla sen jälkeen, kun asiasta on sovittu kumpaisenkin maan asianomaisten viranomaisten kanssa.

Venäjän ulkoministeriö on toimittanut Suomelle syyskuussa 2023 nootilla pöytäkirjan, joka koskee Parikkala – Syväoro ja Inari – Inari tilapäisten rajanylityspaikkojen sulkemista ja poistamista Suomen ja Venäjän välisten rajanylityspaikkojen luettelosta. Mikäli edellä mainitut tilapäiset rajanylityspaikat suljetaan, Suomen ja Venäjän väliselle rajalle ei jää yhtään ajoneuvoliikenteelle tarkoitettua tilapäistä rajanylityspaikkaa.

Euroopan unioni on kiinnittänyt aiemmin huomiota Suomen tilapäisiin rajanylityspaikkoihin. EU-oikeuden näkökulmasta tilapäiset rajanylityspaikat ovat syrjiviä, sillä Suomen ja Venäjän välisen valtakunnanrajan ylityspaikoista tehdyn Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välisen sopimuksen (SopS 66/1994, jäljempänä rajanylityspaikkasopimus) 5 artiklan mukaan rajanylitys on sallittua niiden kautta vain Suomen ja Venäjän kansalaisille ja ajoneuvoille.”

Esittelijä: Kunnanjohtaja Pääkkö Mervi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää kannanotoksi seuraavaa:

Parikkala - Syväoron tilapäinen rajanylityspaikka on ollut merkittävä sekä

maakunnalliselle että paikalliselle puunjalostukselle ja yritystoiminnan kehittymiselle molemmin puolen rajaa. Rajanylityspaikalla on muun muassa parannettu Väyläviraston hankkeessa rajanylityspaikalle johtavan tien liikenneturvallisuutta ja kehitetty erilaisia tunnistusjärjestelmiä. Rajanylityspaikan merkitystä paikallistaloudelle kuvaavat siis myös ne toimet, joita on toteutettu tavoitteena kansainvälinen rajanylityspaikka. Nämä edellytykset ovat edelleen olemassa, mikäli Venäjän aggressiivinen asenne ja toiminta naapurimaita kohtaan päättyy.

Nykytilanteessa on välttämätöntä pitää rajanylityspaikka suljettuna, mutta lakkauttaminen vaarantaa normaaliaikoina tarpeellisen kansainvälisen rajanylityspaikan toteutumisen etenkin, jos lakkauttamisen yhteydessä puretaan tulevaisuutta varten rakennettua infrastruktuuria. Vuonna 2018 laadittu vaikutus selvitys (Etelä-Karjalan liiton, Etelä-Savon liiton, Savonlinnan kaupungin, Parikkalan kunnan ja Rautjärven kunnan toimeksianto) on edelleen ajankohtainen. Tuolloin on arvioitu aluetaloudelliset hyödyt suureksi jopa kansainvälisen rajanylityspaikan avaamiseksi.

Vuodesta 2014 Parikkalan liikennemäärät lisääntyivät vuosittain parantuneiden teiden ja puun kysynnän kasvun (tuonti vuonna 2019 noin 30 M€ arvosta puuta jalostettavaksi Suomeen) vuoksi ennen kuin rajanylityspaikka suljettiin. Puuta käyttävän teollisuuden raaka-aineen saanti on tällä hetkellä heikentynyt, ja Venäjältä tulevan puun merkitys korostuu jatkossakin. Tärkeää on säilyttää Parikkala-Syväoron tilapäinen rajanylityspaikka, sillä rajanylityspaikka on tärkeä itäiselle Suomelle tulevaisuudessa, kunhan nykyinen tilanne itänaapurissa rauhoittuu.

Päätös

Keskustelun kuluessa Jouni Kiviaho teki seuraavan muutetun päätösehdotuksen kunnanhallituksen kannanotoksi: Nykytilanteessa on välttämätöntä pitää rajanylityspaikka suljettuna. Mikäli maailmanpoliittinen tilanne joskus muuttuu ja Venäjän aggressiivinen asenne ja toiminta naapurimaita kohtaan päättyy, on tilannetta tarkasteltava uudelleen. Sen vuoksi Parikkalan kunta ei kiirehtisi Kolmikannan tilapäisen rajanylityspaikan poistamista Suomen ja Venäjän välisten rajanylityspaikkojen luettelosta.

Olavi Laukkanen kannatti Jouni Kiviahon ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, niin asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen siten, että ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Jouni Kiviahon ehdotusta, äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 4 "jaa" -ääntä (Eerikäinen, Sikiö, Sinkkonen, Valkeapää) ja 3 "ei" -ääntä (Kiviaho, Laukkanen, Sutinen). Puheenjohtaja totesi, että äänin 4/3 kunnanhallitus on hyväksynyt esittelijän ehdotuksen kunnanhallituksen päätökseksi.

Äänestyspöytäkirja liitteenä.